

İSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN

İSO MECLİSİ KONUŞMA METNİ

Aralık ayı meclis toplantımızda görüşlerimi sizlerle paylaşmadan önce hepimizi şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bu ayki Meclis toplantımızı ekonomimiz ve üretim hayatımız açısından bir umut ve heyecan eşliğinde yapıyoruz. Ülkemiz çok önemli yeni bir reform dönemine adım atıyor.

Bizler bir taraftan belirttiğim umut ve heyecanı yaşarken, öte taraftan da sanayiciler olarak yeni bir sürece hazırlanmanın ve katkı yapmanın sorumluluğunu taşıyoruz. Heyecan ve sorumluluğumuza dikkat çekerken, “yalnız taş duvar olmaz”; “birlikten kuvvet doğar” özlü sözlerinin, işbirliğine en fazla ihtiyaç duyduğumuz bugünler için söylenmiş olduğunu da belirtmek istiyorum.

Bugün burada sorunlarımıza her zaman yakın ilgi göstermiş, desteğini hiç esirgememiş çok değerli bir konuğumuz bizlerle birlikte.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Fikri Işık, “Yeni Reform Dönemi Başlarken Nitelikli Üretim İçin Etkili Bir İşbirliği Kurmanın Ekonomimiz ve Sanayimiz Açısından Önemi” konulu bu ayki meclis toplantımıza katılarak bizleri onurlandırdınız, zat-ı âlinize teşekkür ediyorum, hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Sayın Bakanım, sizinle birlikte aramızda bulunan değerli çalışma arkadaşlarınıza da “hoş geldiniz” diyorum.

1 Kasım seçimlerini müteakiben kurulan 64’ncü Hükümette sizi yeniden Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız olarak görmekten mutluluk duyuyoruz. İstanbul Sanayi Odası olarak sizi içten duygularla kutluyor, Bakanlığınızın milletimiz, sanayimiz ve üretim hayatımız için hayırlara vesile olmasını temenni ediyoruz.

Sayın Bakanım, Türkiye’nin en köklü ve en güçlü odalarından biri olan İstanbul Sanayi Odası ile Bakanlığımız arasında oluşturulmuş olan samimi diyalog, hepimize güç ve destek veriyor. Bu diyalogu daha da geliştirmek arzusundayız. İşte bu noktada, 64’ncü Hükümetin kurulmasının ardından Meclis toplantımıza katılan ilk Bakanımız olmanızı anlamlı ve değerli bulduğumuzu burada özellikle ifade etmek istiyorum.

Yeni Hükümet kurulduktan sonra Yönetim Kurulumuz olarak geçen ayki Meclis toplantımızda değerli Meclis Üyelerimizin kıymetli görüşlerini de alarak bir çalışma yaptık. Sayın Bakanım, “İstanbul Sanayi Odası’nın Yeni Hükümetten Sanayimiz ve Ekonomimiz Açısından beklentileri ve Önerileri” başlıklı bu çalışmayı bugün ilk olarak sizinle paylaşmış bulunuyoruz.

Ekonomik dönüşüm programları ve eylem planlarının sorunsuz bir şekilde hayata geçeceğini hiç kimse beklememeli. Dikensiz bir gül bahçesi nasıl mümkün değilse bizleri bekleyen dönüşüm süreci de ister istemez bazı sorunları beraberinde getirecek. Yılların birikmiş ekonomik sorunlarına

neşter atmak elbette kolay olmayacak. Önemli olan, yol boyunca karşılaşacağımız sorunlarda başta Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız olmak üzere ilgili bakanlıklarımızla bir ortaklık anlayışı eşliğinde gerekli istişareleri yerinde ve zamanında gerçekleştirerek sorunlara çözüm bulmaktır.

Biz İstanbul Sanayi Odası olarak sorunlardan yakınan bir oda olmak yerine her zaman çözümün bir parçası olmaya önem verdik, bu anlayışımızı bundan sonra da aynı kararlılıkla sürdüreceğiz. Yeni Hükümet'ten beklentiler ve öneriler başlıklı çalışmamızda da bu anlayış ve kararlılığımızı bir kere daha çok net bir şekilde ortaya koyduğumuzu burada özellikle ifade etmek istiyorum.

Bir üzüntümüzü sizlerle paylaşmak istiyorum: Odamızda 18 yıl Meclis üyeliği yapmış olan Sayın Halit Keleş geçtiğimiz günlerde Hakk'ın rahmetine kavuştu. Sanayimize çok kıymetli hizmetler veren değerli sanayicimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve camiamıza başsağlığı diliyorum.

Yoğun ve titiz bir çabayla hazırlanan 2016 yılı bütçemiz az önce takdirlerinize sunuldu. Siz Değerli Meclis Üyelerimize bütçemizin kabulünde göstermiş oldukları teveccüh için teşekkür ediyor, 2016 yılı bütçemizin Odamıza hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Üyelerimize en iyi şekilde hizmet vermenin ve Odamızın faaliyetlerini etkinlikle yürütmenin gayreti içindeyiz. Bu gayreti sarf ederken, bütçemizde belirtilen gelirlerimizle giderlerimiz arasındaki uyumu gözetken bütçe disiplinine her zaman önem verdik. Bundan sonra da önem vermeye devam edeceğiz.

Bu anlayış eşliğinde bütçemizin hazırlanmasına emek veren Hesapları İnceleme Komisyonumuza, Genel Sekreterliğimize ve Oda personelimize teşekkür ediyorum.

Ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmadan önce, biz sanayicileri de yakından ilgilendiren önemli iki gelişmeye kısaca değinmek istiyorum.

Birincisi Avrupa Birliği'yle ilgili. Son haftalarda, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkilerin, uzun bir durgunluk döneminin ardından yeniden canlanmasına tanık oluyoruz. 11 yıl aradan sonra ilk defa yapılan Avrupa Birliği – Türkiye Zirvesi'nin ardından, Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde yeni bir ivmenin yaşanmasından büyük bir memnuniyet duyduğumu özellikle vurgulamak istiyorum.

Brüksel Zirvesi'nde alınan kararlar doğrultusunda, Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği sürecinde "Ekonomik ve Parasal Politika" müzakere başlığı açıldı. Bunun devamının geleceği de söyleniyor: 2016 yılının ilk çeyreğinde "enerji", "yargı ve temel haklar", "adalet, özgürlük ve güvenlik", "eğitim ve kültür" ile "dış güvenlik ve savunma politikası" başlıklarının da açılacağı ifade ediliyor. Bu başlıkların, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi tarafından bugüne kadar açılması engellenen başlıklar olması da dikkat çekicidir.

O halde, Kıbrıs konusunda planlandığı gibi, 2016'nın Mart ayında bir çözüme ulaşırsa, Türkiye-AB ilişkilerinde yakalanan yeni ivme daha da hızlanacak.

Brüksel Zirvesi'nin bir diğer sonucu, biz sanayicilerin de çok önem verdiği vize serbestliği konusudur. Zirvede, "AB-Türkiye Vize Serbestliği Diyaloğu" ile "Geri Kabul Anlaşması'nın

uygulanması doğrultusunda karara varılmıştır. Planlanan çalışmaların hayata geçirilmesi durumunda, 2016'nın Ekim ayında Türkiye vatandaşlarının AB ülkelerine vizesiz seyahat etme imkânı doğacaktır.

Bu noktada son bir önemli hususa daha dikkat çekecek olursam: Müzakere sürecinin yeniden canlanmasının ülkemizde başlayan yeni reform süreciyle aynı döneme denk gelmesi, reform sürecine pozitif bir katkı yapacaktır. Böylece, AB'nin Türkiye'deki ekonomik reformlarda güçlü bir çıpa olma etkisi, geçmişte olduğu gibi bir kez daha ortaya çıkacaktır.

İkinci değinmek istediğim konu ise iklimle ilgili: Geçtiğimiz günlerde Paris'te 195 ülkenin katılımıyla Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi gerçekleştirildi. Bu Zirvede, küresel ortalama sıcaklık artış hızının 2 derecenin altına indirilmesi ve mümkün ise 1,5 derece ile sınırlandırılması hedefi üzerinde anlaşmaya varıldı.

Geçmiş bakacak olursak; 2005'te yürürlüğe giren Kyoto Protokolü, en fazla gaz salınımına sahip ülkelerin onaylamaması nedeniyle etkisiz kalmıştı. Paris Zirvesi'nin önemi işte bu noktada daha fazla ortaya çıkıyor: Paris'teki Anlaşma, iklim konusunda, üzerinde uzlaşılan ilk evrensel iklim anlaşması olma özelliğine sahip.

Hukuki açıdan da kayda değer olan bu anlaşmanın, biz sanayiciler açısından önemli bir sonucu var: Fosil yakıtlara dayalı dönemin bitirilmesi hedeflenerek karbon-sonrası dönemin kapısı aralanıyor. Bu açıdan anlaşma "sanayi tarihi için bir dönüm noktası" olarak tanımlanmaktadır.

İşte bu konu sadece iklim değişikliğine yol açan sera gazları emisyonlarının azaltımı ya da genel olarak çevre kirliliğiyle mücadele ile sınırlı değil; iş, sürdürülebilir bir kalkınma stratejisinin tasarımı noktasına gelmiş bulunuyor. Özetle; fosil yakıt enerjileriyle işleyen İkinci Sanayi Devrimi sona ererken, yenilenebilir enerjilerle işleyen Üçüncü Sanayi Devrimine geçiş süreci başlıyor.

Şimdi ana gündem maddemizle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Konuşmamın başında da belirttiğim gibi artık yeni bir reform döneminin başlangıcındayız. Bu yeni dönemin nitelikli üretimi hedefliyor olması, hayatı üretimle geçen biz sanayiciler için bu dönemi çok daha anlamlı kılıyor.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Fikri Işık'ın, Türkiye'nin artık sürümden kazanarak, ucuz işgücünden faydalanarak büyümeyeceğinin altını çizmesi, Türkiye'nin üretimde niteliğini artırma zorunluluğuna dikkat çekmesi, önümüzdeki yeni dönemin başlıca özeliğini ortaya koymaktadır. Bu tespitlere İstanbul Sanayi Odası olarak biz de yürekten katılıyor ve Türkiye'nin yeni ekonomi hikâyesinin özünü ve ruhunu yansıttığını da burada özellikle ifade etmek istiyoruz.

Bu nedenle, yeni bir reform perspektifi yakaladığımız bugünlerin iyi değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. 1 Kasım 2015 seçimleri sonrası, ülkemizde hem güçlü bir siyasi iktidar var, hem de dönüşüm programlarını hayata geçirecek bir kararlılık.

Bu noktada önemli gördüğüm bir hususa dikkatinizi çekmek istiyorum: Hızlı hareket etme, zamanında eyleme geçme konusunda maalesef bir toplumsal zafiyete sahibiz. Bu zafiyetin hedeflenen dönüşümü olumsuz etkilemesine imkân verilmeyeceğine inanıyoruz.

Bu inancımızın nedeni, hangi reformun ne zaman, hangi kurumun sorumluluğunda yapılacağını bir sistem dahilinde belirlenmiş durumda olmasıdır. Ayrıca reformların koordinasyonu ve izlenmesi için bir kurulun oluşturulmasını da anlamlı ve değerli buluyoruz.

Yeni reform döneminde izlenecek rota belli: Yapısal Dönüşüm Programları, Türkiye Sanayi Strateji Belgesi, 64'ncü Hükümet Programı ve 2016 Yılı Eylem Planı... İşte bütün bu belgeler, nitelikli üretime geçiş ve küresel rekabet gücü kazanmak için bizlere ışık tutuyor.

Bütün dünyada düşük büyümenin ciddi bir sorun olduğu dönemde ülkemizde reformcu bir sürecin başlıyor olması bu süreci daha da önemli kılıyor. Bizim gibi büyük hedeflere sahip, genç nüfusu olan bir ülke için düşük büyümeyi kabul edilemez görüyoruz.

O halde, düşük büyümenin panzehirleri olarak önerilen; beşeri sermayenin eğitim yoluyla güçlendirilmesi, Ar-Ge, tüm üretim ve hizmet süreçlerinde teknoloji içeriğinin yükseltilmesi en fazla odaklanmamız gereken konular olmalıdır.

Böyle bir odaklanmanın nitelikli üretime kapı aralayacağını bilmem söylememe gerek var mı? Reform döneminde amaçlanan nitelikli üretim; kısaca, "bilim ve teknoloji kaldıracını üretime taşıyarak rekabet gücünü artırmak" şeklinde tanımlanıyor.

Böyle bir üretim anlayışında en temel unsur; bilgi ve becerilerini üretime yansıtabilen nitelikli insan olarak karşımıza çıkıyor. Evet, çağımızda bilgi ile üretimi bir araya getirmek, yeni üretim teknolojilerine hızla uyum sağlamak, bunu rekabet avantajına çevirmek, ancak ve ancak nitelikli insana yatırım yapmakla mümkün.

Şöyle bir etrafımıza dönüp baktığımızda, kiminle konuşsak "nitelikli işgücü bulamıyorum" diyerek herkes dert yanıyor. Ama bir taraftan da milyonlarca işsiz yurttaşımız var. Eğitime her geçen gün daha fazla kaynak ayrılırken, nitelikli işgücünden yoksunluk sorunumuzun daha da katmerli hale gelmesi maalesef acı bir çelişkidir. Bu alanda artık daha fazla kaynak israfına imkân tanınmamalıdır.

Eğer bu israfa hepimiz karşı çıkıyorsa, eğitim sistemimize nitelik kazandıracak adımlar artık daha fazla vakit kaybedilmeden atılmalıdır.

Özellikle ülkemizdeki üniversite eğitimi artık mevcut haliyle yoluna devam etmemelidir. Bundan yaklaşık bir yıl önce, İstanbul Sanayi Odası olarak, dünyadaki başarılı örnekleri de dikkate alarak Türkiye'deki üniversitelerin eğitim ve araştırma üniversiteleri olarak ikiye ayrılmasını talep etmiştik. Bugünlerde, Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'nın Kalkınma Bakanlığı'yla birlikte üniversitelerimizi çağın ve üretim hayatımızın ihtiyaçları doğrultusunda gruplandırma çalışması yürütüyor olmasından büyük bir memnuniyet duyduğumuzu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu çerçevede üniversite-sanayi işbirliği, her zaman ifade ettiğimiz gibi, daha verimli bir yapıya kavuşturulmalıdır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın yeni bir düzenlemeyle üniversite hocalarının yaptıkları Ar-Ge sonucunda elde edilen kazançtan gelir vergisini almayacaklarını, kesintiyi de yüzde 15'le sınırlandıracaklarını açıklaması, bu alana yönelik motive edici bir adımdır.

Hükümetimiz bir başka alanda daha önemli bir adım atmaya hazırlanıyor. Evvelki hafta Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın koordinasyonunda Ankara'da yapılan, Ar-Ge Reform Paketi'nin ele alındığı çalışmaya İstanbul Sanayi Odası olarak katılım sağladık. Ar-Ge çalıştayında dile getirilen çözüm önerileri ile Odamızın görüş ve önerileri karşılaştırıldığında, önerilerimizin önemli bir bölümünün çalıştayda ortaya çıkan öneriler ile örtüştüğünü gördük.

Görünen o ki, yeni hazırlanan Ar-Ge reform paketi bu konuda yenilikler getiriyor. Örneğin, TÜBİTAK özel sektörde Ar-Ge yapan kuruluşların rakibi olmaktan çıkarak, onları destekleyen bir kurum haline gelecek. Pakette yer alan ve sanayimizin gelişimi açısından önemli bulduğumuz bir diğer nokta da tasarımın Ar-Ge gibi desteklenecek olmasıdır.

Bu bağlamda önemli gördüğüm bir hususa değinecek olursam; gerek Ar-Ge desteklerinin içeriklerinin oluşturulması, gerekse firmalara kullanılması süreçlerinde Sanayi Odalarının aktif rol oynamasını arzu ettiğimizi burada özellikle belirtmek istiyorum.

Özetle; bir kere daha ifade edecek olursam; beşeri sermayenin eğitim yoluyla güçlendirilmesi, Ar-Ge, tüm üretim ve hizmet süreçlerinde teknoloji içeriğinin yükseltilmesi, üretimimizi artırarak küresel rekabet pazarında ekonomimize ve sanayicilerimize güç kazandıracaktır.

Tabii bu noktada rekabet gücümüzü olumsuz etkileyebilecek adımlardan sakınmamız gerektiğini de burada özellikle vurgulamak istiyorum. 64'ncü Hükümet, işgücünün refahını artıracak adımları atarken, işverenler haklı olarak omuzlarına binecek yeni ağır yüklerden endişe duymaktadır. Hükümetimizin bu endişeyi dikkate almasını, ortaya çıkacak yükü paylaşacağını açıklamasını takdirle karşılıyoruz.

Ülkemiz yeni bir ekonomik dönüşümün eşliğinde bulunurken, bu dönüşümün ancak birbirini tamamlayan işbirlikleriyle gerçekleşeceği aşikârdır. Her geçen gün dünyanın farklı köşelerinde yüzlerce milyar dolarlık ortaklıklar, işbirlikleri ve küresel beraberliklerin ortaya çıktığına tanıklık ediyoruz.

Elbette işbirliğinin, tek seferlik bir stratejik tercihin adı olmaktan çıkıp, kişisel ve kurumsal bir değere dönüşmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu nedenle, işbirliğine yönelik olarak bilinegeldik yaklaşım ve uygulamaları geride bırakacak, ezber bozan yeni anlayış ve uygulamalara mutlaka öncülük edilmelidir.

İSO olarak böyle bir anlayışı sadece teorik olarak değil, pratik hayatta da bizatihi uygulamaya önem veriyoruz. İşte İstanbul Sanayi Odası'yla Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın geçtiğimiz hafta imzaladığı işbirliği protokolü, buna örnek teşkil ediyor.

Bu stratejik işbirliğimiz, sadece İstanbul ile Bursa'nın kalkınmasını değil, içinde bulunduğumuz bölgenin bir bütün olarak kalkınmasını hedeflemektedir. Hepimizin ortak çabasıyla Marmara Bölgesi'nin nitelikli üretim konusunda ortaya koyacağı başarıların diğer bölgelerimiz için de örnek olacağını burada özellikle ifade etmek istiyorum.

İstanbul Sanayi Odası olarak; ortak bir hedef doğrultusunda yetenek ve kapasitelerini kullanan, güçlerini birleştiren, katılımcı ve paylaşımcı bir işbirliği anlayışı eşliğinde Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız ile daha verimli çalışmalar yapmak arzusundayız. Sizin ve Bakanlığınız çalışanlarının, biz sanayicilere bugüne kadar gösterdiği sıcak ilgi ve güçlü desteği dikkate alarak, önümüzdeki dönemde de arzu ettiğimiz daha verimli çalışmalarını hep birlikte yapacağımıza yürekten inanıyoruz.

Durduramadığımız şeylerden birisi de zamanın akışıdır. Bu yıla ait takvim yapraklarının da, geçmiş yıllarda olduğu gibi geride kalması bunu en açık şekilde gösteriyor.

2015'in son günlerine yaklaşırken, 2016 yılının dünyaya ve ülkemize barış ve bereket, hepimize sağlık, huzur ve mutluluk getirmesini diliyor, yeni yılınızı şimdiden kutluyorum.

Sözlerimi bu temenniler eşliğinde tamamlarken Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Fikri Işık'a tekrar hoş geldiniz diyor, hepinizi bir kere daha saygı ve sevgiyle selamlıyorum.